

Pelibatan dalam Standard Antarabangsa Masa Depan, ISO 26000 mengenai Tanggungjawab Sosial

Secara ringkas mengenai ISO

ISO (*International Organization for Standardization*) yang merupakan peneraju dunia bagi pembangunan Standard Antarabangsa sejak 1947. Pertubuhan ini mempunyai keanggotaan 157* buah badan standard kebangsaan daripada negara-negara besar dan kecil, maju dan membangun, di setiap rantau dunia ini. ISO membangunkan standard sukarela (*voluntary standards*) yang memberi nilai tambah kepada semua bentuk urusan perniagaan.

Standard-Standard ISO memberi sumbangan positif kepada dunia yang kita diami. Standard-standard ini memastikan ciri-ciri penting seperti kualiti, ekologi, keselamatan, ekonomi, boleh dipercayai, kesesuaian, interoperabiliti, kecekapan dan keberkesanan. Di samping itu, standard-standard tersebut memudahkan perdagangan, menyebarkan pengetahuan, berkongsi kemajuan teknologi dan amalan pengurusan yang baik. Standard-Standard ISO juga melindungi pengguna dan memudahkan banyak aspek kehidupan mereka.

ISO hanya akan membangunkan standard yang diperlukan oleh pasaran. Usaha ini dijalankan oleh pakar-pakar yang datangnya daripada sektor industri, teknikal dan perniagaan yang mahukan standard-standard tersebut dan dengan berikut terus menggunakaninya. Pakar-pakar ini turut disertai oleh rakan-rakan mereka yang lain dengan pengetahuan yang berkaitan, seperti wakil agensi kerajaan, pertubuhan pengguna, institusi keilmuan dan makmal pengujian.

Diterbitkan dengan menggunakan panggilan *International Standards*, standard-standard ISO mewakili persetujuan antarabangsa mengenai teknologi terkini yang berkaitan.

* Pada 1 Julai 2007

Mesej daripada Pengurus Lembaga Pengurusan Teknikal ISO

Kita semua ingin akan kehidupan di dunia yang lebih baik – yang lebih selamat, bersih, lestari, dan adil. Apakah yang kita lakukan untuk merealisasikan kesemua ini – sebagai individu, organisasi dan masyarakat?

ISO, yang merupakan rangkaian global badan standard kebangsaan, mempunyai kedudukan yang unik untuk mempengaruhi perubahan melalui capaian dan kehadirannya di pentas antarabangsa.

Peranan asal kami adalah untuk mempromosikan standardisasi produk, perkhidmatan, proses, bahan dan sistem. Kami kemudiannya telah melalui evolusi dan mula membangunkan kaedah seragam bagi amalan pengurusan dan kini beranjak untuk membangunkan standard berkaitan dengan aspek manusia.

Hari ini, berasaskan visi strategik ISO 2005-2010, kami memahami bahawa kesemuanya berhubung kait

antara satu sama lain dan sekarang tidak dapat lagi membezakan antara perisian dengan perkakasan, antara produk dengan perkhidmatan, antara kaedah pengurusan dengan nilai organisasi. ISO telah menetapkan satu dasar untuk memastikan usaha yang kami jalankan mempunyai kaitan secara global dan hari ini didapati hanya terdapat segelintir bidang yang lebih relevan daripada tanggungjawab sosial (SR).

ISO TMB (*Technical Management Board*) – yang mengurus pembangunan standard ISO memikirkan secara mendalam dan berusaha untuk melancarkan inisiatif SR atas asas yang kuat bagi keselesaan semua pihak berkepentingan.

Kami telah menuahkan Kumpulan Kerja SR (WG SR) yang melapor terus kepada TMB dan mempunyai struktur khas yang dibentuk bagi membolehkan kumpulan pihak berkepentingan yang berlainan mengambil bahagian tanpa mendominasi sesama sendiri. Manakala negara-negara

membangun turut digalakkan mengambil bahagian melalui seminar dan tabung khas. WG dipimpin secara bersama yang menyatukan Brazil, sebuah negara membangun dan Sweden, dari kelompok negara maju. Penyertaan oleh beratus-ratus pakar dari 54 buah negara dan pelibatan kedua-dua kumpulan gender memberikan kepelbagaiannya yang sangat penting.

Inisiatif ISO untuk membangunkan ISO 26000 yang memberikan panduan kepada tanggungjawab sosial, merupakan satu kesempatan unik untuk membentuk masa depan.

Ziva Patir

Pengerusi Lembaga Pengurusan Teknikal ISO

Mesej daripada Para Pengerusi SR

Pada masa ini, keadilan masih belum dikecapi tetapi secara bersama kita masih mempunyai peluang yang baik untuk menghapuskan kemiskinan, keadaan tidak berperikemanusiaan dan kemusnahan alam sekitar yang masih biasa ditemui.

Sebagai individu, kita semua berpeluang untuk bertanggungjawab dan tidak mungkin berselisih pendapat bahawa tanggungjawab tersebut terpikul di bahu orang lain bagi menyelesaikan permasalahan dunia.

Satu cara untuk melibatkan diri adalah dengan mengambil bahagian dalam proses pembangunan standard panduan ISO 26000 mengenai tanggungjawab sosial. Seperti semua inisiatif lain yang sedang diusahakan ke arah kemampunan di peringkat tempatan dan global, produk akhir tidaklah lebih baik daripada proses yang dipilih dan orang-orang yang terlibat dalam usaha tersebut. Oleh sebab itulah kami berusaha bersungguh-sungguh dalam

proses mempelbagaikan pelibatan pihak berkepentingan dalam pembangunan ISO 26000.

Sebarang organisasi yang ingin memperbaik tanggungjawab sosialnya harus menilai semula proses dan peranannya dengan kerap dalam masyarakat. Setiap segmen masyarakat boleh lebih menyumbang ke arah kemampunan dan terdapat keperluan untuk mengadakan instrumen bagi membantu pengamal menjamin dan mengurus matlamat kemampunan. Maka, wujud keperluan untuk ISO 26000.

Satu kapasiti penting ISO, selain kemampuannya mengendalikan pembangunan standard dalam persekitaran antarabangsa, ialah saluran unik untuk menyebarkan maklumat. Kami berharap standard ISO 26000 akan dilaksanakan secara meluas dan menghasilkan individu dan organisasi yang berinspirasi.

Kita perlu mencapai kata sepakat dan beranjak daripada agenda kepada tindakan.

Kemampunan adalah satu kemungkinan.

Jorge
Cajazeira
Pengerusi
Kumpulan Kerja
Tanggungjawab
Sosial
Institut Standard
Brazil (ABNT)

Staffan
Söderberg
Timbalan
Pengerusi
Kumpulan Kerja
Tanggungjawab
Sosial
Institut Standard
Sweden (SIS)

1 Latar Belakang : ISO dan Tanggungjawab Sosial (SR)

Senario yang menyumbang kepada kerja ISO yang berkaitan dengan tanggungjawab sosial adalah disebabkan oleh pengiktirafan umum bahawa tanggungjawab sosial (atau *Social Responsibility* – SR) penting untuk kesinambungan sesuatu organisasi.

Pengiktirafan di atas diungkapkan di Persidangan Rio atau Rio Earth Summit on the Environment pada tahun 1992 dan di *World Summit on Sustainable Development (WSSD)* pada tahun 2002, di Afrika Selatan.

1.1 Jawatankuasa ISO mengenai Dasar Pengguna atau *ISO Committee on Consumer Policy (COPOLCO)*

Pada bulan April 2001, Majlis Tertinggi ISO (*ISO Council*) mencadangkan ISO COPOLCO mempertimbangkan kemungkinan bagi ISO membangunkan Standard Antarabangsa bagi bidang yang dirujuk (pada masa itu)

sebagai "Tanggungjawab Sosial Korporat" (*Corporate Social Responsibility – CSR*). Pada bulan Mei 2001, COPOLCO membuat keputusan untuk memulakan kerja berkaitan SR. Pada bulan Jun 2002, COPOLCO membuat kesimpulan bahawa daripada perspektif pengguna, ISO berada dalam kedudukan yang sesuai untuk menerajui pembangunan Standard Antarabangsa untuk SR. Justeru, COPOLCO telah menyerahkan cadangan kepada Majlis Tertinggi ISO supaya menubuhkan kumpulan penasihat yang melibatkan semua pihak berkepentingan atau stakeholders untuk menyelidik isu berkenaan dengan lebih lanjut.

1.2 Kumpulan Penasihat Strategik ISO mengenai Tanggungjawab Sosial atau *ISO Strategic Advisory Group on Social Responsibility (SAG)*

Pada awal tahun 2003, ISO menubuhkan Kumpulan Penasihat Strategik (SAG) mengenai SR untuk membantu

menentukan sama ada pelibatan ISO dalam bidang SR dapat memberikan nilai tambah kepada insiatif dan program yang sedia ada. Kumpulan tersebut terdiri daripada para perwakilan dari seluruh dunia dan mewakili spektrum pihak berkepentingan yang luas, termasuk daripada bidang perniagaan, kerajaan, organisasi antara kerajaan, buruh, pengguna dan pertubuhan bukan kerajaan. Selepas lebih daripada 18 bulan perdebatan dan pembangunan intensif, kumpulan tersebut telah menyediakan satu laporan menyeluruhyangmengandungi maklumat keseluruhan inisiatif SR di seluruh dunia dan mengenal pasti isu-isu yang patut dipertimbangkan oleh ISO. SAG telah merumuskan bahawa ISO harus meneruskan kerja dalam bidang SR dengan syarat satu set cadangan utama ditepati. Pada 21-22 Jun 2004, kerja SAG menjadi fokus utama persidangan antarabangsa ISO berkaitan dengan SR yang dikelolakan oleh *Swedish Standards Institute (SIS)* di Stockholm. Matlamat persidangan ini adalah untuk memperoleh input

antarabangsa dengan lebih lanjut untuk menyumbang kepada keputusan ISO bagi meneruskan kerja standardisasi SR. Persidangan tersebut telah dihadiri oleh seramai 355 orang peserta dari 66 buah negara yang mewakili kebanyakan kumpulan pihak berkepentingan utama. Isu dan cabaran yang diutarakan adalah selaras dengan isu dan cabaran yang dikenal pasti dalam laporan SAG.

1.3 Lembaga Pengurusan Teknikal ISO atau *ISO Technical Management Board (TMB)*

Berdasarkan laporan dan cadangan SAG, serta maklum balas yang positif daripada persidangan di atas, ISO/TMB mengesyorkan satu kumpulan kerja (*working group - WG*) baru ditubuhkan untuk menyediakan Standard Antarabangsa yang akan memberikan panduan kepada tanggungjawab sosial. TMB telah menugaskan pengurusan kumpulan kerja secara keseluruhannya kepada badan standard kebangsaan Brazil, iaitu ABNT dan Sweden, iaitu SIS. Sistem baru yang menggabungkan ahli ISO

negara membangun dan negara maju adalah salah satu kaedah yang diperkenalkan oleh TMB untuk meningkatkan pelibatan negara-negara membangun yang terdiri daripada 110 negara daripada 156 anggota ISO.

Pada bulan Januari 2005, 37 anggota ISO telah mengundi untuk Cadangan Kerja Baru atau *New Work Item Proposal (NWIP)* (cadangan untuk membangunkan standard baru) bagi SR. NWIP tersebut merupakan dokumen asas yang memberikan panduan utama bagi pembangunan standard baru. Majoriti ahli ISO, iaitu sebanyak 32 buah negara telah menunjukkan hasrat untuk terlibat dalam kerja pembangunan standard untuk SR.

1.4 Cadangan Kerja Baru (NWIP) : Panduan bagi tanggungjawab sosial atau (*Guidance on social responsibility*)

Berdasarkan kertas cadangan kerja baru "ISO/TMB N 26000"

Skop standard

- Membantu organisasi

untuk mengendalikan tanggungjawab sosial mereka.

- Menawarkan panduan yang praktikal berkaitan dengan:
 - Mengurus tanggungjawab sosial
 - Mengenal pasti dan pelibatan pihak-pihak berkepentingan;
 - Meningkatkan kredibiliti laporan dan dakwaan tentang SR
- Menekankan keputusan prestasi dan peningkatan.
- Meningkatkan kepuasan dan keyakinan pelanggan.
- Mempromosi istilah umum dalam bidang SR.
- Menjadikannya konsisten dan tidak bercanggah dengan dokumen, perjanjian, konvensyen dan standard-standard ISO lain yang sedia ada.

Nota:- ISO dan Pertubuhan Buruh Antrabangsa (ILO) telah menandatangani memorandum persefahaman untuk memastikan bahawa ISO 26000 adalah selari dengan konvensyen ILO.

Jenis Standard

- Dokumen tersebut akan menjadi Standard Antarabangsa yang akan memberikan panduan.
- Ia tidak bertujuan untuk digunakan sebagai standard bagi tujuan pensijilan oleh pihak ketiga.
- Dalam keseluruhan standard, kata kerja *should* akan digunakan lebih kerap berbanding dengan perkataan *shall*.
- Hanya satu standard akan dibangunkan.

Kumpulan Kerja di bawah TMB (ISO/TMB/WG SR)

TMB telah menubuhkan Kumpulan Kerja (WG) mengenai Tanggungjawab Sosial (SR) yang terdiri daripada pelibatan pihak berkepentingan yang seimbang.

WG ini terdiri daripada pakar yang dipilih oleh anggota ISO yang ingin terlibat secara aktif dan ahli jawatankuasa perhubungan dalaman dan luaran ISO/IEC (*D-liason*) yang terbuka kepada sebarang pertubuhan antarabangsa berkaitan atau pertubuhan

serantau yang mempunyai bidang kerja yang luas yang ingin turut sama terlibat dalam kerja tersebut di atas.

- Sesebuah anggota ISO boleh mencalonkan secara maksimum enam orang pakar untuk berkhidmat dengan WG ini. Tujuannya, adalah untuk memastikan terdapat perwakilan seimbang daripada industri, kerajaan, pengguna, buruh, pertubuhan bukan kerajaan (NGO) dan lain-lain;
- Jawatankuasa perhubungan dalaman dan luaran (*D-Liaison*) masing-masing boleh mencalonkan maksimum 2 orang wakil untuk berkhidmat di WG.

Kaedah Kerja

Menurut kaedah kerja biasa ISO, kumpulan kerja (WG) akan membangunkan satu draf standard mewakili pandangan konsensus pakar yang mengambil bahagian dalam WG tersebut.

Pada masa yang sama, anggota yang memilih pakar perlu menubuhkan jawatankuasa yang serupa di peringkat kebangsaan (*National Mirror*

Committee) untuk berkongsi maklumat dan bertukar-tukar pendapat tentang cadangan standardisasi dan projek dalam bidang tertentu yang mencerminkan struktur WG di peringkat antarabangsa dari segi perwakilan pihak berkepentingan. Jawatankuasa ini juga akan menetapkan pendirian kebangsaan terhadap draf yang akan dibangunkan seterusnya oleh WG tersebut.

Matlamat utama ialah pencapaian konsensus dalam

Kumpulan Kerja yang disahkan melalui undian anggota ISO ke atas Draf Standard Antarabangsa (*Draft International Standard-DIS*) oleh badan-badan ahli.

Walaupun ahli WG menyumbang sebagai pakar secara individu dan tidak perlu mewakili pendirian konsensus di peringkat kebangsaan, mereka masih perlu mengambil kira pendirian negara masing-masing tentang isu-isu yang timbul dalam Kumpulan Kerja ini.

2 Kategori Pihak-pihak Berkepentingan

Sejak mula lagi, ISO/TMB telah mempertimbangkan kepentingan untuk memastikan pelibatan yang seimbang pelbagai pihak berkepentingan dalam pembangunan standard SR.

WG SR mempunyai enam kategori pihak berkepentingan: Pengguna, Kerajaan, Industri, Buruh, Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO) dan SSRO (perkhidmatan, sokongan, penyelidikan dan lain-lain)

Definisi bagi kategori pihak berkepentingan boleh diperoleh

melalui carian di bawah tajuk Organization di www.iso.org/sr. Manakala, bagi menentukan kategori pihak-pihak berkepentingan yang paling sesuai untuk anda, sila rujuk laman web ISO/TMB/WG SR. Berkaitan dengan pelibatan anda dalam aktiviti standardisasi ISO mengenai SR, anda boleh menghubungi badan standard kebangsaan (NSB) di negara anda. Maklumat berkenaan NSB boleh diperoleh di bawah tajuk ISO members di www.iso.org. (Sila rujuk seksyen 5, Keahlian ISO/TMB/WG SR).

3 Status WG (sehingga 1 April 2006)

3.1 Organisasi WG

Kepimpinan

WG ini dipengerusikan secara bersama oleh dua NSB: Associacao Brasileira de Normas Tecnicas (ABNT), Brazil dan Swedish Standards Institute (SIS), Sweden. WG tersebut telah menubuhkan Kumpulan Penasihat Pengerusi atau Chairs' Advisory Group – CAG. CAG tidak membuat keputusan untuk WG, tetapi mengenal pasti isu-isu, mengadakan perbincangan awalan untuk menyelesaikan isu-isu dan melalui Pengerusi, memberikan cadangan kepada WG. CAG ialah kumpulan yang terdiri daripada perwakilan seimbang pihak berkepentingan, negara membangun dan maju serta kedua-dua jantina.

Pembangunan Standard

Tiga kumpulan petugas atau TG (TG 4, 5 dan 6) akan mendorong standard dan satu jawatankuasa penyunting akan menyusun, menyemak dan menyunting draf bagi setiap peringkat pembangunan.

Promosi gerak kerja mengenai Tanggungjawab Sosial

Penglibatan pihak berkepentingan yang luas

Sebuah Kumpulan Petugas khusus (TG 1) telah ditubuhkan di bawah WG ini bagi memudahkan pelibatan pakar yang mempunyai sumber yang terhad, seperti dari negara membangun, NGO dan pertubuhan berkaitan di bawah kategori SSRO dan pengguna.

Komunikasi terbuka

Bagi memastikan ketelusan, keterbukaan dan untuk memudahkan penyediaan maklumat WG, sebuah Kumpulan Petugas komunikasi strategik (TG 2) telah ditubuhkan. TG ini juga diharap membangunkan alat sokongan bagi penyebaran maklumat.

Prosedur yang boleh dipercayai

Operasi WG berpandukan Arahan-Arahan ISO (*ISO Directives*), dibantu oleh garis panduan khas yang dirangka oleh ISO/TMB. Sebuah Kumpulan Petugas khas (TG 3) juga telah ditubuhkan untuk memberikan

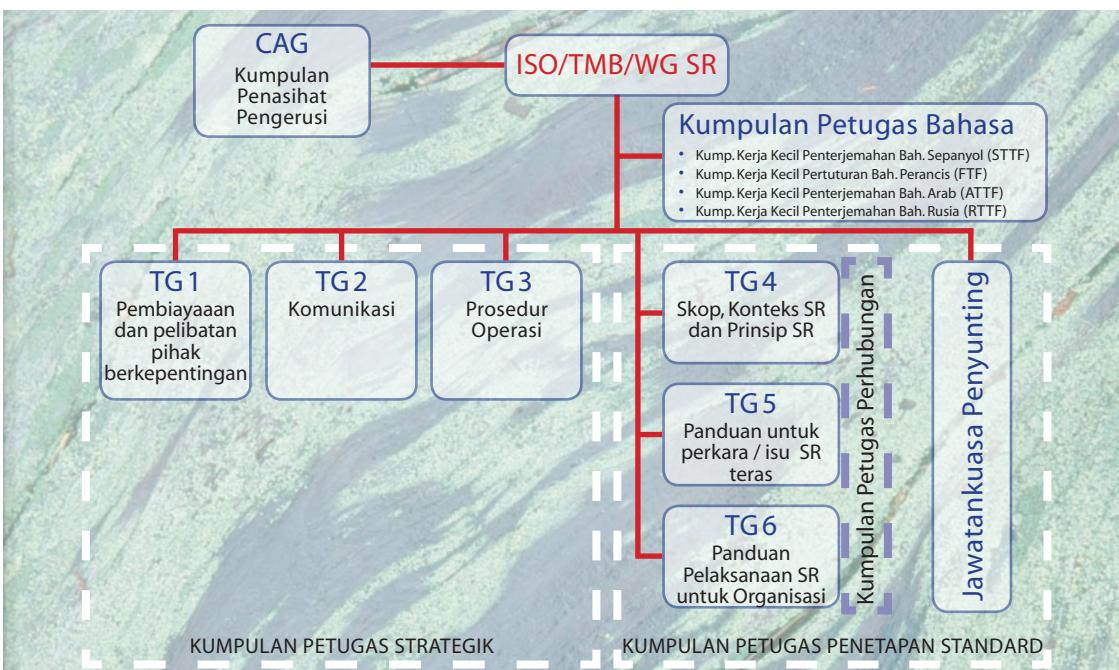
panduan dalam bagi prosedur kerja khas yang dirangka oleh ISO/TMB.

Kumpulan kecil lain

Kumpulan-kumpulan kecil lain telah ditubuhkan iaitu 3 buah kumpulan petugas khusus bagi penyediaan standard dan sebuah

kumpulan petugas perhubungan yang menyelaraskan isu yang dibangkitkan dalam lebih daripada sebuah kumpulan petugas khusus penyediaan standard, sebuah jawatankuasa penyunting dan empat buah kumpulan kerja kecil bahasa yang berlainan.

Struktur Organisasi WG

3.2 Pelan Projek

- Draf Kerja Pertama (WD 1) disiapkan dalam suku pertama tahun 2006.
- Draf Standard Antarabangsa (DIS) ISO 26000 antara bulan November-Disember 2007.
- Draf Akhir Standard Antarabangsa (FDIS) pada bulan September 2008.
- Standard Antarabangsa diterbitkan pada bulan Oktober 2008.

4 Struktur ISO 26000

Berdasarkan Cadangan Kerja Baru "ISO/TMB N 26000"

0 Pengenalan

Bahagian pengenalan akan memberikan maklumat mengenai kandungan standard panduan (*guidance standard*) dan tujuan penyediaannya.

1 Skop

Bahagian ini akan mendefinisikan perkara yang terdapat dalam standard panduan, liputannya dan had penggunaan atau aplikasinya.

2 Rujukan normatif

Bahagian ini akan mengandungi satu senarai dokumen, jika ada, yang akan digunakan bersama dengan standard panduan ini.

3 Istilah dan definisi

Bahagian ini akan mengenal pasti istilah yang digunakan dalam standard panduan dan yang memerlukan definisi. Bahagian ini juga menyediakan definisi tersebut.

4 Konteks SR bagi operasi semua organisasi

Bahagian ini akan membincangkan konteks SR dahulu dan masa kini. Ia juga akan menyelesaikan persoalan

yang timbul daripada sifat konteks SR. Isu pihak berkepentingan yang berkaitan juga akan dinyatakan dalam seksyen ini.

5 Prinsip SR yang berkaitan dengan organisasi

Bahagian ini akan mengenal pasti satu set prinsip SR yang diambil daripada pelbagai sumber dan memberikan panduan mengenai prinsip tersebut. Isu pihak berkepentingan berkaitan juga akan dinyatakan dalam seksyen ini.

6 Panduan isu/perkara teras SR

Bahagian ini memberikan panduan berasingan untuk satu lapangan perkara / isu teras dan mengaitkannya dengan organisasi. Isu pihak berkepentingan berkaitan juga akan dinyatakan dalam seksyen ini.

7 Panduan untuk organisasi dalam pelaksanaan SR

Bahagian ini akan memberikan panduan praktikal dalam pelaksanaan dan integrasi SR dalam organisasi, termasuk

bagi dasar, amalan, pendekatan, pengenalpastian isu, penilaian prestasi, laporan dan komunikasi. Isu pihak berkepentingan yang berkaitan juga akan dinyatakan dalam seksyen ini.

8 Lampiran bagi panduan

Standard panduan akan mangandungi lampiran jika perlu.

Bibliografi

5 Keahlian ISO/TMB/WG SR

Keahlian dalam ISO WG bagi SR terdiri daripada pakar daripada anggota ISO (Badan-badan Standard Kebangsaan – NSB) dan juga organisasi perhubungan (*liaison*).

Pada bulan September 2005, Kumpulan Kerja (WG) ISO mengenai SR mempunyai pelibatan seramai 300 orang pakar mewakili 54 buah negara

dan 33 buah organisasi perhubungan (*liaison*). Keahlian terhad kepada maksimum enam orang pakar bagi setiap NSB dan dua orang pakar bagi setiap organisasi perhubungan.

Berikut ialah anggota ISO yang telah mencalonkan pakar bagi Kumpulan Kerja:

- Sehingga 1 Jun 2007

Negara	NSB	Negara	NSB
Argentina	IRAM	Denmark	DS
Armenia	SARM	Ecuador	INEM
Australia	SA	Egypt	EOS
Austria	ON	Finland	SFS
Azerbaijan	AZSTAND	France	AFNOR
Barbados	BNSI	Germany	DIN
Belarus	BELST	Ghana	GSB
Belgium	NBN	Greece	ELOT
Brazil	ABNT	India	BIS

Negara	NSB	Negara	NSB
Canada	SCC	Indonesia	BSN
Chile	INN	Iran	ISIRI
China	SAC	Ireland	NSAI
Colombia	ICONTEC	Israel	SII
Costa Rica	INTECO	Italy	UNI
Côte d'Ivoire	CODINORM	Jamaica	JBS
Cuba	NC	Japan	JISC
Czech Republic	CNI	Kazakhstan	KAZMEMST
Kenya	KEBS	Serbia	ISS
Republic of Korea	KATS	Singapore	SPRING SG
Malaysia	DSM	South Africa	SABS
Mauritius	MSB	Spain	AENOR
Mexico	DGN	Sweden	SIS
Morocco	SNIMA	Switzerland	SNV
Netherlands	NEN	Thailand	TISI
New Zealand	SNZ	Trinidad and Tobago	TTBS
Nigeria	SON	Turkey	TSE
Norway	SN	United Kingdom	BSI
Panama	COPANIT	Uruguay	UNIT
Peru	INDECOP	USA	ANSI
Philippines	BPS	Venezuela	FONDONORMA
Poland	PKN	Vietnam	TCVN
Portugal	IPQ	Zimbabwe	SAZ
Romania	ASRO		
Russian Federation	GOST R		
Saint Lucia	SLBS		

Berikut ialah ahli organisasi perhubungan bagi Kumpulan Kerja yang telah mencalonkan pakar:

Nama	Singkatan
AccountAbility	
African Institute of Corporate Citizenship	AICC
The Business and Industry Advisory Committee to the OECD	BIAC
Centre for Corporate Social Responsibility	CCSR
Consumers International	CI
European Commission	EC
Ecologists Linked for Organizing Grassroots Initiatives and Action	ECOLOGIA
EIRIS Foundation & ethical Investment Research Services Ltd	EIRIS
Forum Empresa/Ethos Institute	
Global Reporting Initiative	GRI
International Association of Business Communicators	IABC
International Chamber of Commerce	ICC
International Council of Mining and Metals	ICMM
Institute for Energy and Environment of the French speaking countries	IEPF
International Federation of Standards Users	IFAN
International Institute for Environmental and Development	IIED
International Institute for Sustainable Development	IISD
International Labour Organization	ILO
Interamerican CSR Network	
International Organization of Employers	IOE
International Petroleum Industry Environmental Conservation Association	IPIECA
International Social and Environmental Accreditation and Labelling	ISEAL Alliance
International Trade Union Confederation	ITUC
European Office of Crafts, Trades and Small and Medium-sized Enterprises for Standardisation	NORMAPME
Organisation for Economic Cooperation and Development	OECD
International Association of Oil and Gas Producers	OGP
Red Puentes	
Social Accountability International	SAI
Transparency International	
United Nations Division for Sustainable Development	UNSD
United Nations Conference on Trade and Development	UNCTAD
UN Global Compact	
United Nations Industrial Development Organization	UNIDO
World Business Council on Sustainable Development	WBCSD
World Health Organization	WHO

Jawatankuasa teknikal (TC) ISO berikut mempunyai status perhubungan (*liaison*) dalaman dengan Kumpulan Kerja:

Nombor ISO/TC	
ISO/TC 173	Produk bantuan untuk orang kurang upaya
ISO/TC 207	Pengurusan Alam Sekitar

6 Pelibatan dalam proses pembangunan standard ISO SR

Pembaca mungkin sedar bahawa, bagi tujuan standard SR, ISO telah menggunakan beberapa inovasi bagi menggalakkan dan memudahkan pelibatan orang ramai yang jarang terlibat dalam kerja ISO. Diharap bahawa dengan tahap pelibatan yang telah ditingkatkan akan memperbaik standard tersebut dan memberikan pengalaman praktikal yang akan memudahkan pelibatan suara baru bagi kerja ISO pada masa depan.

Suara anda diperlukan. Bagaimanakah anda boleh memastikan pandangan anda mendapat perhatian? Di peringkat antarabangsa, anda boleh menyertai Kumpulan

Kerja mengenai SR yang membangunkan standard tersebut. Di peringkat kebangsaan dan serantau, anda boleh menyertai jawatankuasa kebangsaan atau forum yang lain untuk menyelaraskan pendirian terhadap standard tersebut. Sebagai tambahan, apa yang anda sepatutnya lakukan adalah dengan menentukan strategi anda, tapak permulaannya adalah dengan membaca maklumat yang disediakan oleh ISO menggunakan pautan yang terdapat pada muka surat belakang bagi membiasakan diri anda dengan istilah baru dan untuk berhubung dengan NSB anda dan Kumpulan Kerja tersebut.

7 Pelibatan dalam Kumpulan Kerja ISO SR

Sesebuah anggota ISO boleh mencalonkan tidak lebih daripada enam orang pakar – satu bagi setiap kategori pihak berkepentingan iaitu industri, kerajaan, buruh, pengguna, NGO dan SSRO (perkhidmatan, sokongan, penyelidikan dan lain-lain) untuk mengambil bahagian dalam Kumpulan Kerjadanakandipertimbangkan untuk menjadi ahli 'P' (*Participating*) bagi rundingan berikutnya dengan anggota. Badan yang lain boleh mencalonkan pemerhati dalam Kumpulan Kerja dan dianggap sebagai ahli O (*Observer*). Peruntukan ini adalah sama bagi ahli *correspondent*.

Sebagai seorang individu, satunya cara mengambil bahagian secara langsung dalam Kumpulan Kerja ISO SR adalah sebagai seorang pakar.

Tambahan kepada pakar yang dicalonkan oleh badan ahli ISO, organisasi *D-Liaison* atau organisasi perhubungan juga boleh mencalonkan sehingga 2 orang pakar.

Pakar dalam Kumpulan Kerja mengambil peranan

berdasarkan kapasiti individu dan bukan sebagai perwakilan rasmi anggota ISO atau organisasi *D-Liaison* yang melantik atau mencalonkan mereka. Walau bagaimanapun, digalakkan supaya pakar tersebut berhubung rapat dengan anggota atau organisasi perhubungan bagi tujuan untuk memaklumkan tentang perkembangan tugas dan pelbagai pendapat dalam Kumpulan Kerja dari semasa ke semasa.

Seorang pemerhati berhak untuk mengikuti perkembangan Kumpulan Kerja. Ini merupakan peluang yang baik untuk mengetahui perkembangan Kumpulan Kerja tersebut.

Untuk memudahkan pelibatan pakar daripada kategori pihak berkepentingan yang mempunyai sumber yang terhad, seperti negara sedang membangun, badan bukan kerajaan, pengguna dan lain-lain, satu kumpulan petugas khas telah dibentuk dalam Kumpulan Kerja untuk menangani pelibatan pihak berkepentingan tersebut.

8 Penyertaan di tahap antarabangsa

Satu lagi peluang untuk mengambil bahagian dalam pembangunan Standard Antarabangsa adalah dengan pelibatan di peringkat kebangsaan. Setiap anggota ISO yang diwakili dalam Kumpulan Kerja perlu membentuk satu jawatankuasa kebangsaan untuk menyelaraskan input ke peringkat antarabangsa. Jawatankuasa ini mirip dengan Kumpulan Kerja ISO SR di peringkat antarabangsa dan oleh sebab itu dikenali sebagai '*national mirror committee*'.

Jawatankuasa tersebut dikendalikan sendiri oleh anggota ISO di negara tersebut. Disarankan supaya keahlian jawatankuasa tersebut mencerminkan pelibatan pelbagai kumpulan pihak berkepentingan di peringkat antarabangsa.

Jawatankuasa kebangsaan akan dirujuk apabila anggota mengundi Draf Standard Antarabangsa – DIS (*Draft International Standard*) dan Draf Akhir Standard Antarabangsa – FDIS (*Final Draft International Standard*). Rundingan dengan anggota juga akan dilakukan apabila ahli 'P' (*Participating*) dijemput untuk memberikan ulasan kepada Draf Jawatankuasa – CD (*Committee Draft*). Jawatankuasa kebangsaan juga boleh mengemukakan draf standard kepada pihak yang berminat di peringkat kebangsaan untuk bagi mendapatkan ulasan mereka.

Glosari

Pakar: Seorang individu yang dipilih oleh anggota ISO atau organisasi perhubungan (*liaison*) untuk mengambil bahagian secara aktif dalam aktiviti Kumpulan Kerja.

Ahli 'P': Sebuah badan ahli ISO yang mengambil bahagian secara aktif dalam kerja-kerja dan dipertanggungjawabkan untuk mengundi bagi semua soalan yang dihantar secara rasmi, draf yang diedarkan dengan sebarang pertanyaan dan bagi Draf Akhir Standard Antarabangsa.

Ahli 'O': Sebuah anggota ISO yang ingin mengikuti kerja-kerja ISO sebagai pemerhati dan oleh itu akan menerima dokumen dan mempunyai hak untuk mengemukakan ulasan dan menghadiri mesyuarat.

Jawatankuasa Kebangsaan: Satu jawatankuasa kebangsaan yang ditubuhkan oleh badan ahli ISO dan bertanggungjawab menentukan pendirian di peringkat kebangsaan tentang kerja-kerja dalam ISO.

ISO Central Secretariat

1, ch. de la Voie-Creuse
Case postale 56
CH-1211 Genève 20, Switzerland

Tel. + 41 22 749 01 11
Fax + 41 22 733 34 30
E-mail central @ iso.org

ISBN 978-92-67-90452-8 © ISO 2007-07

SWEDISH INTERNATIONAL DEVELOPMENT
COOPERATION AGENCY

Dokumen ini telah ditaja oleh SIDA.
Ia tidak semestinya berkongsi pandangan yang dikemukakan
dalam dokumen ini. Pengarang bertanggungjawab sepenuhnya
ke atas kandungan yang dokumen ini.

STANDARDS MALAYSIA bertanggungjawab
bagi penterjemahan brosur ini.

Maklumat lanjut

ISO/TMB/WG mengenai Tanggungjawab Sosial:
www.iso.org/sr

Dokumen-dokumen kerja WG:
www.iso.org/wgsr